

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства соціальної
політики України

№ _____

**Професійний стандарт
„Контролер продукції збагачення”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Контроль вихідних, проміжних і кінцевих продуктів технологічних схем дроблення і збагачення при проведенні поточних робіт, промислових випробувань і дослідницьких робіт, контроль відвантаження готової продукції, обробка проб кар'єрів.

Професійна діяльність є типовою за складністю операцій що виконуються, поділ на кваліфікаційні розряди не здійснюється.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 7	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд
Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 5	Добування кам'яного та бурого вугілля	Група 05.1	Добування кам'яного вугілля
				Клас 05.10	Добування кам'яного вугілля
				Група 05.2	Добування бурого вугілля
				Клас 05.20	Добування бурого вугілля
Секція В	Добувна промисловість і розроблення	Розділ 8	Добування інших корисних копалин і	Група 08.1	Добування каменю, піску та глини

	кар'єрів		розроблення кар'єрів	Клас 08.12	Добування піску, гравію, глини і каоліну
--	----------	--	----------------------	------------	--

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професії”)

Розділ	Клас	Підклас
9	931	9311
Найпростіші професії	Найпростіші професії у видобувних галузях та будівництві	Найпростіші професії в шахтах і кар'єрах

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Контролер продукції збагачення 9311

1.5. Професійна кваліфікація

Контролер продукції збагачення

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом начальника дільниці; майстра виробничої ділянки; майстра контрольного; начальника зміни; бригадира.

Може ставити завдання учню контролера продукції збагачення.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів зі змішаних тканин.

Костюм бавовняний для захисту від загально-виробничих забруднень з бавовняних тканин.

Черевики шкіряні або чоботи гумові.

Рукавиці з полімерним покриттям.

Рукавиці гумові та бавовняні.
 Жилет сигнальний.
 Плащ вологостійкий.
 Каска захисна з підшоломником.
 Окуляри захисні.
 Респіратор пилозахисний.
 Вкладиші протишумові.
 Білизна натільна.
 Костюм/ куртка для захисту від низьких температур, загальних виробничих забруднень і механічних впливів.
 Брюки бавовняні утеплені.
 Черевики шкіряні для захисту від низьких температур.
Засоби колективного захисту
 Плакати та знаки безпеки.
 Захисні кожухи, огороження обертових частин та інших небезпечних місць.
 Заземлення електроустаткування, занулення.
 Блокування обертових механізмів.
 Захисні вимикальні пристрої.
 Передпускова сигналізація (звукова, світлова).
 Системи автоматичного пожежогасіння, система автоматичної пожежної сигналізації, первинні засоби пожежогасіння.
 Поручні, перила.
 Аспіраційні установки.
 Припливно-витяжна вентиляція і (або) природна вентиляція.
 Захисна сітка при проведенні проб.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Загальні умови допуску:

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Водопровідник доменної печі”.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

уважність;

пам'ять зорова та слухова;
емоційна стійкість;
стійкість до впливу стресів;
відповідальність;
орієнтація у просторі;
здатність до адаптації.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Контролер продукції збагачення” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Контролер продукції збагачення”, 3 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первина професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Контролер продукції збагачення” – наявність повної або базової загально-середньої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Контролер продукції збагачення” проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання контролера продукції збагачення

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань з:

охорони праці, пожежної безпеки;

правил технічної експлуатації електроустановок споживачів і правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів (на кваліфікаційну групу з електробезпеки для електротехнологічного персоналу не нижче другої);

правил охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання; правил виконання вантажно-розвантажувальних робіт.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Закон України «Про охорону праці».

Кодекс законів про працю України.

Правила пожежної безпеки в Україні.

НПАОП 0.00-1.82-18. Правила охорони праці під час дроблення і сортування, збагачення корисних копалин і огрудкування руд та концентратів.

НПАОП 0.00-1.24-10. Про затвердження правил охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом.

НПАОП 0.00.-1.30-01. Правила безпечної роботи з інструментом та пристроями.

НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

НПАОП 0.00-1.15-07. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльність затверджені в установленому порядку:

Коллективний договір.

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Стандарти, накази, положення, інструкції та інші нормативні документи, що забезпечують відповідний вид трудової діяльності. Міжнародна система якості ISO.

Система управління охороною праці.

Загальнооб'єктова інструкція про заходи пожежної безпеки.

Інструкція з охорони праці за професією контролер продукції збагачення.

Технологічні карти безпеки праці.

Технологічні інструкції на види виконуваних робіт.

Робоча інструкція контролера продукції збагачення.

4. Загальні компетентності

1. Знання професійної лексики.
2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
3. Здатність працювати в команді.
4. Дотримання професійної етики.
5. Запобігання конфліктних ситуацій.
6. Вміти користуватися контрольно-вимірювальними приладами, системами сигналізації і блокування.
7. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
8. Знати основи ощадливого виробництва.
9. Знати правила охорони праці та промислової безпеки.

10. Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок і закінчення виконання робіт	Здатність отримувати наряд на виконання робіт	А1
		Здатність вести журнал прийому-здачі зміни	А2
		Здатність оглядати та перевіряти справності лабораторного та геофізичного обладнання, вести підготовку інвентаря до відбору проб	А3
		Здатність прибирати робоче місце, інструмент, обладнання після закінчення робіт	А4
Б	Проведення відбору і обробки проб на всіх стадіях технологічного процесу	Здатність проводити відбір проб видобутих корисних копалин, продуктів збагачення, продуктів огрудкування та готової продукції	Б1
		Здатність проводити обробку геологічних проб кар'єрів	Б2
		Здатність проводити обробку забійних проб кар'єрів з виконанням рудорозборки та визначення збагачуваності	Б3
		Здатність проводити відбір та обробку проб при проведенні випробувань нового обладнання, нових технологій виробництва і матеріалів	Б4
		Здатність визначати фізичні параметри продукції збагачення на всіх стадіях технологічного процесу	Б5
		Здатність проводити ситовий і фракційний аналіз	Б6
		Здатність проводити обробку даних, вести облік результатів випробування	Б7

В	Ведення контролю технологічного процесу	Здатність контролювати крупність вихідної сировини	B1
		Здатність контролювати якість сировини на складах, усереднення сировини	B2
		Здатність контролювати параметри густини: злив класифікатора, злив гідроциклону та пісків магнітного дешламатора	B3
		Здатність контролювати параметри фільтрації	B4
		Здатність контролювати роботу механічного обладнання з відбору проб	B5
		Здатність контролювати режими роботи обладнання на підставі контрольних-вимірювальних приладів на всіх етапах технологічного процесу виробництва	B6
		Здатність проводити візуальний контроль стану вагонів, що подаються на завантаження готової продукції (на відсутність сторонніх предметів, намерзань тощо)	B7
		Здатність надавати рекомендації щодо ведення технологічного процесу	B8
Г	Дотримання норм та правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Г1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Г2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Г3

		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Г4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Г5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання засобів колективного та індивідуального захисту	Г6
Д	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків	Д1
		Здатність надавати першу долікарську допомогу постраждалим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	Д2
		Здатність транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги	Д3
Е	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	Е1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	Е2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	Е3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
-----------------	---------------------------	--	--------	-------------------

<p>А. Початок і закінчення виконання робіт</p>	<p>A1 A2 A3 A4</p>	<p>Технічна документація; стирачі; дробарки; інвентар для відбору і підготовки проб; лабораторні млини; чашовий огрудковувач; лабораторні дробарки; набір лабораторних сит; ситові аналізатори; грохот; сушильні шафи; магнітний, трубчастий аналізатори; аналізатор визначення вологи; прилад визначення міцності; пневмопошта; прилад для випробування обкотишів на удар та стирання; прилади для випробування сирих і обпалених обкотишів; прилад для визначення питомої поверхні концентрату; пробовідбірники механічні, вакуумні, ручні; скорочувачі; геофізичний</p>	<p>3.1. Загальну будову, режими роботи устаткування в зоні обслуговування; 3.2. Схему технологічного процесу кар'єрів і фабрик; 3.3. Будову, принцип роботи і правила експлуатації лабораторного та геофізичного обладнання; 3.4. Перелік інвентарю для відбору і підготовки проб 3.5. Інструкції і методики виконання робіт.</p>	<p>У.1. Проводити перевірку працездатності лабораторного та геофізичного обладнання перед початком робіт; У.2. Проводити підготовку інвентарю до відбору проб; У.3. Визначати несправності лабораторного обладнання в рамках своїх компетенцій; У.4. Проводити градування геофізичних приладів.</p>
---	--------------------------------	--	--	---

<p>Б. Проведення відбору і обробки проб на всіх стадіях технологічного процесу</p>	<p>Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7</p>	<p>Ручні пробовідбірники; магніт регульований мінералогічний; ємності для відбору, збереження і доставки проб; зубило; шнек; щуп; желонка; грейфер; лопата; інвентар для оброблення проб (піддон, деко, совок, пензлики, ступка, шпатель металевий) ; набір лабораторних сит; ємність для навішування проб; закритий герметичний посуд для зберігання проб; годинник/секундомір; ваги; мірна ємність; геологічний молоток; ділильна решітка, хрестовина для оброблення проб; геофізичний прилад контролю якості руди; бачки з сітчастим дном, черпак сітчастий.</p>	<p>3.1. Технологічні інструкції з відбору, обробки та підготовки проб; 3.2. Технічні умови на продукцію, що випускається; 3.3. Стандарти на виконання робіт контролером продукції збагачення (ДСТУ, ISO); 3.4. Стандарти підприємства, що регламентують вимоги до якості продукції та контролю технологічного процесу; 3.5. Будову і принцип дії лабораторного обладнання; 3.6. Технологічну схему видобутку, переробки, відвантаження і зберігання сировини; 3.7. Методи і способи відбору (випробування) проб нерухомих матеріалів крупної фракції та тонко здрібнених (забої, штабелі, вагони, склади, бункери, хвостосховища, баржі) та рухомих матеріалів крупної фракції (конвеєри з сухим матеріалом) та тонко здрібнених у</p>	<p>У.1. Візуально визначати технічний стан вузлів, деталей та устаткування; У.2. Використовувати слюсарний інструмент; У.3. Застосовувати засоби індивідуального та колективного захисту; У.4. Здійснювати контроль режимів роботи устаткування; У.5. Проводити візуальний огляд місця відбору перед відбором проби; У.6. Відбирати проби; У.7. Готувати проби до хімічного та фізичного аналізу; У.8. Визначати фізичні параметри продукції збагачення на всіх стадіях технологічного процесу У.9. Упаковувати, маркувати, зберігати і транспортувати проби; У.10. Стежити за справністю і роботою лабораторного устаткування та вимірювальної</p>
---	---	---	---	---

<p>В. Ведення контролю технологічного процесу</p>	<p>V1 V2 V3 V4 V5 V6 V7 V8</p>	<p>Технологічне обладнання в зоні обслуговування; контроль-вимірювальні прилади; вагони; ваги; мірна ємність; ручні пробовідбірники; оперативний журнал; книга/протокол видачі рекомендацій відділу технічного контролю.</p>	<p>3.1. Технологічні інструкції по веденню технологічного процесу; 3.2. Загальні відомості про геологічну будову розроблюваного родовища, речовинний склад та різновиди корисних копалин; 3.3. Технологічні інструкції з відбору обробки та підготовки проб; 3.4. Методи відбору, обробки та підготовки проб; 3.5. ДСТУ, ISO, ТУ на продукцію; 3.6. Стандарти підприємства, що регламентують вимоги до якості продукції та контролю технологічного процесу; 3.7. Технологічну схему видобутку, переробки, відвантаження і зберігання сировини; 3.8. Види браку продукції при видобутку, переробці, відвантаженні і зберіганні сировини; 3.9. Правила оформлення документації.</p>	<p>У.1. Контролювати ведення технологічного процесу відповідно до технологічних інструкцій при видобутку сировини, переробці, складуванні, зберіганні та відвантаженні сировини і готової продукції; У.2. Контролювати технологічні режими роботи устаткування на підставі контроль-вимірювальних приладів на всіх етапах технологічного процесу виробництва У.3. Проводити візуальний контроль стану вагонів, що подаються на завантаження готової продукції; У.4. Видавати рекомендації щодо ведення технологічного процесу.</p>
--	--	--	--	--

<p>Г. Дотримання правил з охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.</p>	<p>3.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці; 3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до контролера продукції збагачення (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця); 3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту; 3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів; 3.5. Пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту; 3.6. Позиції плану ліквідації аварій;</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва; У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту; У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій»; У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт; У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку; У.6. Виконувати положення Колективного договору підприємства; У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт; У.8. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.</p>
---	--	---	---	--

<p>Д. Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках</p>	<p>Д1 Д2 Д3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для контролера продукції збагачення</p>	<p>3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії; 3.2. Місцезнаходження засобів для надання долікарської допомоги; 3.3. Порядок виклику «Швидкої допомоги», пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування; 3.4. Правила транспортування постраждалих при нещасних випадках; 3.5. Склад та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків; У.2. Надавати першу домедичну допомогу постраждалим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.); У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
---	-------------------------	---	--	--

<p>Е. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>E1 E2 E3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів.</p>	<p>3.1. Політики підприємства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.2. Цілі підприємства в галузі екології; 3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С, 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС). 3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу; 3.7. Інструкції з поводження з відходами; 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів; 3.9. Закон України «Про відходи», «Про охорону земель».</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах; У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>
---	-------------------------	---	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу «Федерація металургів України»

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту